

پروئکل پیشگیری و مراقبت کوروناویروس ۲۰۱۹

سازمان فردوس ها

اقدامات بعد از فوت بیمار مبتلا به کورونا ویروس

- ۱- با توجه به خطر بالای انتقال بیماری از طریق تماس با جسد، توصیه می شود بیمار بلافاصله پس از تایید فوت، حتما جسد را در کیسه مخصوص حمل اجساد قرار دهند. افراد مسئول انتقال متوفی به داخل کیسه مخصوص باید از تجهیزات حفاظت فردی کامل استفاده نمایند.
- ۲- کارکنان سردخانه و افراد درگیر در انتقال و تشییع جسد باید از خطرات زیستی احتمالی آگاه شوند و در این خصوص آموزشهای لازم را دریافت نموده و تمرین نمایند. حتما در هنگام شستشو از تجهیزات حفاظت فردی استفاده نمایند و پس از پایان شستشو و دفن جسد تمام وسایل به جا مانده از متوفی عفونی محسوب شده و باید مطابق دستورالعمل های کشوری معدوم گردند.
- ۳- در صورتی که فامیل فرد متوفی تقاضای مشاهده جسد را داشته باشند، ضمن دریافت آموزشهای لازم حفاظت فردی و عدم هر گونه تماس، مشاهده جسد با همراهی کارشناس بیمارستان امکان پذیر است.

دستورالعمل دفن بهداشتی اجساد

- ۱- اجساد پس از آماده شدن در کمترین زمان ممکن به محل دفن منتقل گردند.
- ۲- به خانواده بیمار در خصوص اهمیت موضوع و دلایل عدم انجام بعضی مراسم و اهمیت اقدامات ویژه ای که انجام می گیرد، توضیحات لازم داده شود.
- ۳- یک نفر از افراد خانواده بیمار که صاحب نفوذ بیشتری می باشد جهت توجیه و هدایت اعضای فامیل در پیشگیری از انجام اقدامات خطرناک از قبیل شستشو و لمس جنازه تعیین گردد.
- ۴- آماده کردن جنازه:
  - ۴-۱- توصیه میشود اقدامات احتیاطی همانند اقدامات لازم در هنگام جداسازی بیماران از قبیل استفاده از دستکش ضخیم لاستیکی بعنوان جفت دوم دستکش (لایه رویی) مورد نظر قرار گیرد.
  - ۴-۲- از محلول سفیدکننده (هیپوکلریت سدیم) ۰,۵ درصد و در صورت عدم وجود آب آهک به جسد و اطراف آن پاشیده شود.
  - ۴-۳- جسد در کیسه مخصوص حمل جنازه قرار گیرد و محلول سفیدکننده ۰,۵ درصد و در صورت عدم وجود آب آهک به کیسه پاشیده شود.
  - ۴-۴- در صورت نبود کیسه مخصوص، جنازه در پارچه کتان دو لایه آغشته به محلول ۰,۵ درصد سفیدکننده و در صورت عدم وجود آب آهک پيچانده شده و سپس کاملاً نایلون پیچ گردد. سپس محلول ۰,۵ درصد سفیدکننده و در صورت عدم وجود آب آهک به آن پاشیده شده و اگر تابوت در دسترس است در آن قرار گیرد.
  - ۴-۵- یک نفر کارمند بهداشتی تعیین و برای رعایت احتیاط های ایمنی در طول جابجایی با جنازه همراه باشد.
- ۵- کارکنان بهداشتی در هنگام حمل و نقل جنازه یا لمس آن بایستی از وسایل محافظت کننده استفاده کنند.
  - ۵-۱- اگر راننده با جنازه تماس ندارد لازم نیست پوشش حفاظتی بپوشد.

۶- کارکنان بهداشتی ماده گندزدای مایع الکلی بر پایه کواترنر آمونیم به همراه داشته باشند و چنانچه سطوح داخلی وسیله نقلیه و آمبولانس به ترشحات جنازه آغشته گردید و یا به هر دلیلی با جنازه و یا ترشحات آن تماس برقرار شد، از آن برای ضدعفونی و تمیز کردن استفاده نمایند.

۷- آماده کردن محل دفن:

۷-۱- عمق گور باید حداقل ۲ متر باشد.

۷-۲- برای خانواده فرد فوت شده توضیح داده شود که مشاهده جنازه امکان پذیر نیست و دلایل آن برایشان مطرح گردد.

۸- ضدعفونی وسیله نقلیه پس از حمل جسد:

۸-۱- فردی که وسیله را ضدعفونی میکند باید پوشش محافظ به تن کند.

۸-۲- بیرون وسیله نقلیه ای که جسد با آن حمل شده را با ماده گندزدای مایع الکلی بر پایه کواترنر آمونیم گندزدایی کنند.

۸-۳- ماده ضدعفونی کننده حداقل بمدت ۱۰ دقیقه در تماس باقی بماند.

۸-۴- وسایل به خوبی با آب پاکیزه آب کشی گردیده و در معرض هوا خشک شود.

ذکر این نکته ضروری است در صورت ارائه هرگونه توصیه بهداشتی جدید براساس مطالب علمی، نکات فوق به روز خواهد گردید.

گندزدایی محیط یکی از راه های مهم جلوگیری از انتشار کرونا ویروس می باشد و لازم است در کلیه مراحل از جمله حمل بیمار، اتاق بیمار، حمل جسد و دفن و تمام وسایل و تجهیزات مرتبط با بیمار و یا موارد مشکوک باید بطور مناسب گندزدایی و ضد عفونی انجام گردد:

- تمام وسایل و تجهیزات مرتبط با بیمار یا موارد مشکوک باید به طور مناسب گندزدایی گردد.
- یکی از مواد گندزدا هیپوکلریت سدیم است و توصیه می گردد برای گندزدایی سطوح از محلول حاوی ۱۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۱ درصد) و در صورت وجود ترشحات محلول حاوی ۵۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۵ درصد) استفاده گردد. (هر ۱۰۰۰۰ پی پی ام معادل یک درصد می باشد) یا مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکلی یا اسید کننده ها مانند آب اکسیژنه
- بعد از ترک اتاق توسط بیمار (مرخص شدن) باید کلیه سطوحی که با بیمار در ارتباط بوده با محلول حاوی ۱۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۱ درصد) گندزدایی گردد
- در صورتی که سطوح، آلوده به ترشحات بدن بیمار است باید ابتدا تجهیزات حفاظت فردی مانند دستکش، عینک، ماسک و روپوش هنگام تمیز کردن در نظر گرفته شود و سپس با یک حوله کاغذی برای جذب آلودگی روی آن قرار داده شود و سپس محلول هیپوکلریت سدیم حاوی ۵۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۵ درصد) به روی سطح ریخته شود و پس از ۳۰ دقیقه سطح تمیز شده و مجددا سطح گندزدایی گردد.
- برای گندزدایی آمبولانس مورد استفاده در انتقال بیمار، از مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکلی یا اسید کننده ها مانند آب اکسیژنه یا محلول حاوی ۱۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۱ درصد) و در صورت وجود ترشحات محلول حاوی ۵۰۰۰ پی پی ام کلر (۰/۵ درصد) استفاده گردد. (هر ۱۰۰۰۰ پی پی ام معادل یک درصد می باشد).

- ارقام پزشکی و لوازم حفاظت فردی قابل استفاده مجدد (به عنوان مثال چکمه، عینک ایمنی، پیش بند، و غیره) با محلول کلر ۵/۰ در صد اسپری شود و سپس قبل از شستن آنها در کلر ۵/۰ در صد خیس شود و آنها را در حالی که زیر نور مستقیم خورشید قرار گرفته اند، جهت خشک شدن آویزان کرد. یا با مواد ضد عفونی کننده بر پایه الکلی یا اسید کننده ها مانند آب اکسیژنه ضد عفونی کرد.

پاکسازی محیط و مدیریت البسه

وسایل حفاظت فردی

- پوشیدن دستکش های لاستیکی مقاوم، گان نفوذناپذیر، کفش های بسته (به عنوان مثال چکمه) در هنگام پاکسازی محیط و حمل و نقل پسماندهای عفونی ضروری است.
- علاوه بر موارد بالا، و سایل حفاظت فردی (ماسک و عینک و شیلد صورت) و روکش کفش هنگامی که فعالیت تمیز کردن با افزایش خطر پاشیده شدن یا در معرض تماس قرار گرفتن با خون و مایعات بدن همراه است، بایستی پیش بینی شود. (به عنوان مثال، برای تمیز کردن سطوح به شدت آغشته با استفراغ و یا خون و یا تمیز کردن مناطق نزدیک تر از ۱ متر از یک بیمار با علائم مانند اسهال، خونریزی یا استفراغ، و غیره)
- در مورد سطوحی که نمی توان از ترکیبات کلر برای گندزدایی استفاده نمود می توان از سایر ترکیبات گندزدای سطح پایین یا متوسط با رعایت دستورالعمل شرکت سازنده استفاده نمود.

پروسه پاکسازی

- سطوح محیطی یا اشیاء آلوده به خون و دیگر مایعات بدن و ترشحات یا بایستی در اولین فرصت ممکن تمیز و با استفاده از مواد شوینده/مواد گندزدا کننده استاندارد بیمارستانی گندزدایی شوند (به عنوان مثال محلول کلر نیم در صد یا محلول حاوی ۱۰۰۰ ppm کلر آزاد قابل دسترس). برای اطمینان از غیر فعالسازی مواد گندزدا با ماده آلی لازم است ابتدا گندزدایی اولیه انجام، سپس سطوح تمیز شوند و مجدداً گندزدایی انجام گیرد.
- محلول گندزدایی بصورت روزانه و در هر بار استفاده تهیه شود.
- کف و سطوح افقی کار را حداقل یک بار در روز با آب تمیز و مواد شوینده تمیز کنید. تمیز کاری با یک پارچه مرطوب انجام شود تا از آلودگی هوا و دیگر سطوح با ذرات بیماریهای منتقله از هوا جلوگیری شود. اجازه دهید سطوح قبل از استفاده دوباره از آنها به صورت طبیعی خشک شود.
- جاروب کردن خشک هیچگاه نباید انجام شود. سطوح نایبستی با دستمال خشک تمیز شوند و گرد و غبار نایبستی پخش شوند.
- به منظور جلوگیری از انتقال آلودگی تمیز کردن همیشه باید از منطقه تمیز به منطقه کثیف انجام شود.

مدیریت البسه و ملحفه

ضروری است برای اینگونه بیماران از البسه یکبار مصرف استفاده شود

حمل و نقل البسه آلوده : لباسهایی که برای بیماران استفاده می شود می تواند به شدت با مایعات بدن (به عنوان مثال خون، استفراغ) آلوده باشد و ممکن است منجر به پخش شدن آلودگی در زمان حمل شود. هنگامی که لباسهای بیماران حمل می شوند، از دستکش، گان، و کفش های بسته (برای مثال پوتین) و حفاظ صورت (ماسک و عینک و شیلد صورت) استفاده شود.

لباسهای کثیف باید در محل استفاده در کیسه ها و یا سطل های غیر قابل نفوذ (غیر قابل نشت) قرار داده شوند و سطوح ظروف بایستی قبل از انتقال از اتاق/محوطه ایزوله، گندزدایی گردد (استفاده از مواد گندزدای موثر) و اگر البسه به خارج از اتاق/محوطه ایزوله حمل می شود، بایستی در ظروف جداگانه ای قرار داده شوند و نباید هرگز در مجاورت بدن حمل گردند.

البسه ای که باید شسته شود باید به به طور مستقیم در داخل ظروف به رختشویخانه حمل شود و فوراً با آب و مواد شوینده شسته شود.

لباسهای کثیف باید در محل استفاده در کیسه ها و یا سطل های غیر قابل نفوذ (غیر قابل نشت) قرار داده شوند و سطوح ظروف بایستی قبل از انتقال از اتاق/محوطه ایزوله، گندزدایی گردد (استفاده از مواد گندزدای موثر) اگر هر گونه ترشحات جامد مانند مدفوع یا استفراغ وجود دارد، با دقت با استفاده از شیء تخت سفت قبل از آنکه البسه در ظروف قرار گیرند، جدا شده و در توالی یا دریچه تخلیه دفع گردد و اگر البسه به خارج از اتاق/محوطه ایزوله حمل می شود، بایستی در ظروف جداگانه ای قرار داده شوند و نباید هرگز در مجاورت بدن حمل گردند.

برای شستشو با دمای پایین، شستشوی البسه با آب و مواد شوینده، آبکشی و سپس در محلول ۰/۰۵ درصد کلر (کلر آزاد موجود حداقل ۵۰۰ ppm) حداقل ۱۵ دقیقه خیسانده شود. سپس البسه باید با توجه به استانداردها و روشهای معمول خشک شود یا از آزمایش های شستشوی اتوماتیک استریل کننده استفاده شود.

اگر شستشو و گندزدایی البسه ممکن نباشد و یا قابل اطمینان نباشد، همراه با سایر پسماندهای بشدت عفونی مدیریت شوند از هر گونه دستکاری غیر ضروری اجتناب گردد و لباسها بطور ایمن دفع گردند .